

Inflace ohrožuje polovinu českých seniorů

Až 889 tisíc Čechů se potýká s osamělostí, příjmovou chudobou nebo rezignací na život. Vzhledem k aktuálnímu růstu spotřebitelských cen se toto číslo může dramaticky zvýšit. Vyplývá to ze studie projektu Neviditelní. **Třetina lidí, kteří půjdou do penze v následujících 10 letech, nemá představu o výši svého důchodu.** Zhruba 40 procent lidí v aktivním ekonomickém věku se na penzi těší.

FOTO: Depositphotos

Lidí v důchodovém věku je v Česku 2,1 milionu a zdaleka nejsou homogenní skupinou. Patří mezi ně fit osmdesátníci, kteří lyžují, zahrádkaří nebo pracují. Na druhé straně mohou být nemocní a křehcí sedmdesátníci, kteří sotva zvládnou běžné denní úkony. Obdobné rozdíly jsou také ve finanční oblasti. Seniors tudíž nelze vnímat stereotypně jako lidi, kteří potřebují pomoc.

„Neviditelní“ jsou ti senioři, kteří mají nízké úspory i příjmy, jsou osamělí (zejména v případě ovdovění) a je pro ně obtížné přizpůsobit se rychle se měnícímu světu. Takových je přibližně

889 000 a právě jim se věnuje projekt Neviditelní. „Neviditelní nežijí důstojný život, ale sami si nedokážou nebo nechtějí pomoci. Společnost je příliš nevnímá. Očekáváme, že dnešní ekonomický i politický vývoj jejich problémy ještě znásobí. Na to se snažíme upozornit a pomoci stávající situaci změnit k lepšímu,“ vysvětluje Kateřina Jarošová, mluvčí společnosti Provident Financial, iniciátora projektu Neviditelní.

Místo viru drahota

Stěžejní vliv na situaci seniorů má stát a veřejný sektor. „Do roku 2030 stoupne počet seniorů o 10 procent, v absolut-

ních číslech o 200 tisíc osob. Veřejný sektor musí rychle najít dlouhodobou vizi, jak těmto lidem pomoci zajistit si důstojné stáří. Nejde jen přenechat péči o seniory na zdravotní systém nebo pobytová zařízení. Taková péče je příliš nákladná a stát ji nedokáže ufinancovat,“ říká Aleš Rod, ekonom a ředitel CETA–Centra ekonomických a tržních analýz.

Rekordní inflace v posledních měsících vede k tomu, že stále více penzistů nevystačí se svým důchodem. „Růst indexu spotřebitelských cen přiměje vládu k dalším mimořádným valorizacím důchodů. Až 86 procent českých seniorů je plně odkázaných na důchodový systém a ti lidé jednoduše nemají z čeho zaplatit základní věci,“ doplňuje Rod.

Příspěvky na vše a na nic

Státem organizovaný systém příspěvků a podpůrných opatření existuje, ale není příliš funkční. Roste tedy význam terénních sociálních pracovníků a neziskových organizací. Avšak o nich každý Neviditelný senior neví. „Jak stát může opravdu rychle a levně pomoci seniorům, je zlepšit komunikaci. Celý systém je pro ně natolik složitý, že než aby si například vyřídili příspěvek na bydlení, raději to vzdají. To jen přispívá k jejich vyčerpání a chudobě. Tady stát musí rychle zabrat,“ doplňuje Jaroslav Lorman ředitel organizace Život 90, která pomáhá seniorům žít důstojný život.

Odcizení i zdravotní problémy

Kvůli dynamickému vývoji v posledních desetiletích ubývá mezigeneračního kontaktu. Penzisté se cítí nepotřební a na obtíž. Společnost se na ně musí pře-

stat dívat jako na skupinu, kterou není třeba podporovat a stačí ji pouze tolerovat. „Snažíme se seniorům pomáhat, aby mohli své stáří prožívat podle svých představ a ve svém prostředí. Většina nechce dožít v pobytovém zařízení. Zařizujeme pro ně a jejich blízké odlehčovací službu, tísňovou péči, poradny i aktivity, které je baví. Mají spoustu nápadů a chuť se realizovat. Jsme s nimi i tehdy, když je začínají zrazovat fyzické i psychické síly,“ doplňuje Jaroslav Lorman.

Důsledky neviditelnosti nejsou jen finanční. Psychické zdraví seniorů je dlouhodobě přehlíženým tématem. Až 75 procent seniorů podle dat ČSÚ pociťuje dlouhodobou nemoc nebo zdravotní problém, velmi často psychického rázu. Eskaluje je ztráta vnitřní jistoty, pocit odloučení, depresivní myšlenky nebo strach.

„Senioři by se měli snažit vybudovat si tzv. záchrannou síť kontaktů. Těm pak mohou zavolat, když na ně dolehne nelehká situace jako smutek, slabost nebo zdravotní komplikace,“ říká Kateřina Brikciová, krizová psycholožka ze společnosti Dirivitu. „Aktivní přístup

k životu na penzi je dobrý, ale nemá smysl se nutit do aktivit, na které člověk nemá energii nebo chuť. Je důležité myslet na sebe a své potřeby. Na to řada starších lidí zapomíná,“ dodává Kateřina Brikciová.

Zranitelní spotřebitelé

Koronavirové lockdowny napomohly ke zvýšení počítačové gramotnosti mezi seniory. Podle ČSÚ již téměř padesát procent penzistů pracuje s internetem, kde na ně však zároveň cíhá řada podvodníků. Je třeba stále pamatovat na tu druhou polovinu, která do on-line světa nepronikne a pro radu zajde raději do kamenné poradny.

„Z každodenního kontaktu se seniory víme, jak jsou zranitelní. Neustále se objevují nejrůznější podvodníci, „šmejdi“, kteří mají snahu zneužít zranitelnosti starších lidí a internet je pro ně přímo ráj. Ze zkušeností ale víme, že významná skupina starších lidí nadále řeší své spotřebitelské problémy raději off-line. Senioři tvoří valnou většinu klientů kamenných poraden spotřebitelských organizací. Význam osob-

ního kontaktu při poskytování pomoci spotřebitelům zůstává pro spotřebitele nadále podstatný“ říká Kryštof Kruliš, zakladatel Spotřebitelského fóra, které se věnuje propojování spotřebitelů, spotřebitelských organizací a veřejného a soukromého sektoru.

Polovina nešetří

Vše nasvědčuje tomu, že Češi v produktivním věku na stáří myslí. Většina z nás se na období penze těší a chce si ho užít s partnerem a rodinou. Téměř třicet procent lidí dokonce uvažuje o možnosti odejít do předčasného důchodu.

Případné obavy mají lidé především z finanční nesoběstačnosti (22 %), na druhou stranu 56 procent lidí nikdy nezjišťovalo, jaký budou mít jednou důchod. Pozitivní zpráva je, že 77 procent Čechů tvrdí, že se na důchod finančně připravuje. Nejčastěji volí formu penzijního spoření (57 %), 23 procent investuje na kapitálovém trhu, 20 procent si pravidelně odkládá peníze. Varovné je však zjištění, že každý sedmý Čech ve věku nad 54 let tvrdí, že finanční přípravu na důchod zatím vůbec neřeší. ■

▼ INZERCE

Benátská! festival
s **Impulsem** | dobré
nálady

28. - 31. 7. 2022
LIBEREC

PAVOL HABERA & TEAM ★ OLYMPIC

ARAKAIN ★ MIRAI ★ CHINASKI

DIVOKEJ BILL ★ ŠKWOR ★ TRAKTOR

MICHAL HRŮZA & KAPELA HRŮZY

WALDA GANG ★ POKÁČ ★ DOCTOR P.P. a další

POJĎTE SE BAVIT

benatska.cz

